

KURS
CAŁKI OZNACZONE, NIEWŁAŚCIWE
i ZASTOSOWANIA CAŁEK

Lekcja 5
Zastosowania całki oznaczonej –
krzywe w postaci parametrycznej

ZADANIE DOMOWE

Część 1: TEST

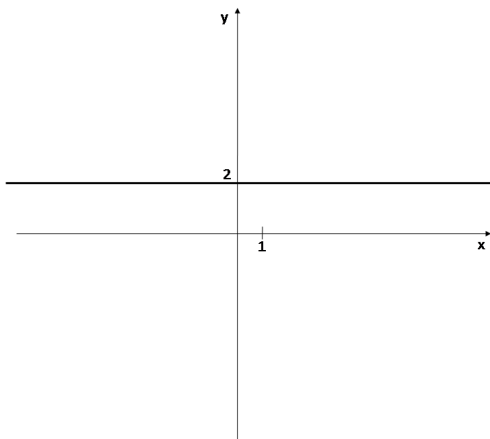
Zaznacz poprawną odpowiedź (tylko jedna jest prawdziwa).

Pytanie 1

Która z poniższych krzywych przedstawiona jest w postaci parametrycznej?

- a) $y^2 = \sin x$ dla $x \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$
- b) $\begin{cases} x = \sin \alpha \\ y = \cos \alpha \end{cases}$ dla $\alpha \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$
- c) $\rho = 4 \sin \varphi - 11$ dla $\varphi \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$

Pytanie 2

Pozioma prosta o wykresie jak powyżej ma równanie:

- a) $\begin{cases} x = t \\ y = 2 + t \end{cases}$
- b) $\begin{cases} x = 1 \\ y = 2 \end{cases}$
- c) $\begin{cases} x = t \\ y = 2 \end{cases}$
- d) $\begin{cases} x = 2 \\ y = t \end{cases}$

Pytanie 3

$$\int_{-2}^2 |t| dt = \int_{-2}^2 t dt$$

Czy powyższe przejście (opuszczenie wartości bezwzględnej) jest uprawnione?

- Tak, bo wartość bezwzględna z t równa jest t
- Nie, ponieważ zmienna t w przedziale od -2 do 2 (przedziale całkowania) przyjmuje wartości raz dodatnie, a raz ujemne
- To zależy od wyjściowych funkcji x(t) i y(t)

Pytanie 4

W których z czterech podstawowych zastosowań całek oznaczonych niemożliwe jest użycie krzywej w postaci parametrycznej?

- Krzywą w postaci parametryczną możemy użyć we wszystkich czterech podstawowych zastosowaniach całki oznaczonej
- W długościach łuku
- W objętościach bryły obrotowej
- W polach obszaru

Pytanie 5

Podczas rozwiązywania zadań z krzywą w postaci parametrycznej często napotykamy się na duże problemy związane z obliczaniem całki nieoznaczonej. Jakiego przekształcenia można by użyć w

następującym wyrażeniu $\sqrt{\sin^6 t + \cos^6 t}$?

- $$\begin{aligned} \sqrt{\sin^6 t + \cos^6 t} &= \sqrt{(\sin^2 t)^3 + (\cos^2 t)^3} = \sqrt{(\sin^2 t + \cos^2 t)((\sin^2 t)^2 - \sin^2 t \cos^2 t + (\cos^2 t)^2)} \\ &= \sqrt{(\sin^2 t)^2 - \sin^2 t \cos^2 t + (\cos^2 t)^2} = \sqrt{(\sin^2 t)^2 + 2 \sin^2 t \cos^2 t + (\cos^2 t)^2 - 2 \sin^2 t \cos^2 t - \sin^2 t \cos^2 t} \\ &= \sqrt{(\sin^2 t + \cos^2 t)^2 - 3 \sin^2 t \cos^2 t} = \sqrt{1^2 - 3 \sin^2 t \cos^2 t} = \sqrt{1 - 3 \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot 2 \sin t \cos t\right)^2} \\ &= \sqrt{1 - 3 \cdot \frac{1}{4} \sin^2 2t} = \sqrt{1 - \frac{3}{4} \sin^2 2t} \end{aligned}$$
- $$\begin{aligned} \sqrt{\sin^6 t + \cos^6 t} &= \sqrt{(\sin^2 t)^3 + (\cos^2 t)^3} = \sqrt{(\sin^2 t - \cos^2 t)((\sin^2 t)^2 + \sin^2 t \cos^2 t + (\cos^2 t)^2)} \\ &= (\sin t - \cos t)(\sin^2 t + \sin t \cos t + \cos^2 t) = (\sin t - \cos t)(1 + \sin t \cos t) \end{aligned}$$
- $$\sqrt{\sin^6 t + \cos^6 t} = \sqrt{(\sin^2 t + \cos^2 t)^3} = \sqrt{1^3} = 1$$
- $$\sqrt{\sin^6 t + \cos^6 t} = \sin^3 t + \cos^3 t$$

Pytanie 6

$$\begin{cases} x(t) = t^2 \\ y(t) = 15t + 1 \end{cases} \quad \text{dla } -1 \leq t \leq 1$$

Czy do obliczenia objętości bryły powstałej przez obrót dookoła osi OX powyższej krzywej możemy

zastosować wzór $V = \pi \int_{-1}^1 y^2(t)x'(t)dt$?

- a) Tak
- b) Nie, ponieważ pochodna funkcji $x(t)$ nie jest nieujemna w całym obszarze całkowania

Pytanie 7

$$\begin{cases} x(t) = \cos t \\ y(t) = \sin t \end{cases} \quad \text{dla } 0 \leq t \leq \pi$$

Czy do obliczenia objętości bryły powstałej przez obrót dookoła osi OX powyższej krzywej możemy

zastosować wzór $P_p = 2\pi \int_0^\pi y(t)\sqrt{[x'(t)]^2 + [y'(t)]^2} dt$?

- a) Nie
- b) Tak, ze względu na to, że $\sin t$ jest funkcją nieujemną w obszarze całkowania

Pytanie 8

Jak należy postępować, mając do obliczenia krzywą i nie mając danych granic całkowania?

- a) Przyjąć za granice całkowania 0 i 2π
- b) Przyrównać funkcje $x(t)$ i $y(t)$ do zera i obliczyć układ równań
- c) Przyjąć dowolne granice całkowania
- d) Narysować wykres

Pytanie 9

$$\begin{cases} x(t) = \dots \\ y(t) = \dots \end{cases} \quad \text{dla } 0 \leq t \leq \infty$$

Czy jest możliwe obliczenie pola obszaru ograniczonego krzywą parametryczną, w której parametr nie zawiera się w skończonym przedziale?

- a) Nie
- b) Tak, ze wzoru $P = \int_0^{\infty} |y(t)x'(t)| dt$
- c) Tak, po zastąpieniu niewłaściwej granicy całkowania skończoną liczbą (należy odczytać ją z wykresu)
- d) Tak, ale tylko po przejściu na postać jawną

Pytanie 10

Jak należy postępować w jakimkolwiek z zastosowań całki oznaczonej w postaci parametrycznej, mając danych kilka krzywych ograniczających obszar (lub łuk) do obliczenia?

- a) Wtedy rozwiązanie zadania jest niemożliwe
- b) Utworzyć kilka całek, a wyniki zsumować
- c) Utworzyć kilka całek, a wyniki odjąć lub zsumować
- d) Narysować dokładny wykres

Część 2: ZADANIA

Oblicz pola figur ograniczonych krzywymi:

- 1) $\begin{cases} x = 2 \cos t \\ y = 3 \sin t \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, 2\pi \rangle$
- 2) $\begin{cases} x = t^2 \\ y = t - \frac{1}{3}t^3 \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \sqrt{3} \rangle$
- 3) $x = t - \sin t, \quad y = 1 - \cos t \quad 0 \leq t \leq 2\pi$
- 4) $x = \sin t, \quad y = \cos^2 t \quad 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}$
- 5) $\begin{cases} x(t) = t^2 - 1 \\ y(t) = t^3 - t \end{cases}$

Oblicz długości łuków krzywych:

- 6) $\begin{cases} x = 2t \cos t + (t^2 - 2) \sin t \\ y = 2t \sin t - (t^2 - 2) \cos t \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \pi \rangle$
- 7) $\begin{cases} x = t^2 \\ y = t - \frac{1}{3}t^3 \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle -\sqrt{3}, \sqrt{3} \rangle$
- 8) $\begin{cases} x = 5 \cos t(1 + \cos t) \\ y = 5 \sin t(1 + \cos t) \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, 2\pi \rangle$
- 9) $\begin{cases} x(t) = e^t \sin t \\ y(t) = e^t \cos t \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$

Oblicz objętości brył utworzonych przez obrót dookoła osi OX krzywych:

- 10) $\begin{cases} x = t^2 \\ y = t - \frac{1}{3}t^3 \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \sqrt{3} \rangle$
- 11) $\begin{cases} x = e^t \sin t \\ y = e^t \cos t \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$

Oblicz pola powierzchni brył utworzonych przez obrót dookoła osi OX krzywych:

- 12) $\begin{cases} x = \cos^3 t \\ y = \sin^3 t \end{cases} \quad \text{dla } t \in \langle 0, \pi \rangle$

$$13) \begin{cases} x = 2 \cos t \\ y = 2 \sin t \end{cases} \text{ dla } t \in \langle 0, 2\pi \rangle$$

KONIEC